

Svenska kyrkan

GÖTEBORGS STIFT

DOMKAPITLET

Datum 2015-08-27

Ärendebeteckning 42/15/73,182

(Åberopas vid svar)

Ragnar Block
Lunnaliden 1
519 30 HORRED

Fråga om behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst; nu begäran om yttrande

Präster och diakoner i Svenska kyrkan är genom kyrkans kallelse och sändning förpliktade till Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. De ska fullgöra sina uppdrag i trohet mot avgivna vigningslöften.

Kyrkoordningen har lagt ansvaret på biskopen och domkapitlet att utöva tillsynen över präster och diakoner avseende utövandet av kyrkans vigningstjänst och efterlevnaden av vigningslöften. Inom ramen för tillsynsansvaret ankommer det på domkapitlet att pröva bland annat om präster ska förklaras obehöriga att utöva kyrkans vigningstjänst med tillämpning av 31 kap 12 § första stycket kyrkoordningen.

Enligt 31 kap 12 § kyrkoordningen får domkapitlet förklara en präst obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst, besluta om prøvotid för fortsatt behörighet eller tilldela prästen skriftlig erinran, om prästen

1. har brutit de löften som han eller hon har givit vid vigningen,
2. har brutit sin tystnadsplikt i fråga om sådant som han eller hon har fått veta under bikt eller enskild själavård,
3. på grund av sjukdom eller av annan liknande anledning har förlorat förmågan att rätt utöva vigningstjänsten, eller
4. genom brottslig gärning, på grund av sitt levnadssätt eller på annat sätt i avsevärd mån har skadat det anseende en präst bör ha. Om domkapitlet beslutar om prøvotid skall den pågå tre år. Om prästen under prøvotiden på nytt visar sig olämplig för sitt uppdrag skall han eller hon förklaras obehörig.

1

En präst i Svenska kyrkan får enligt 17 kap 17 § kyrkoordningen leda gudstjänster och kyrkliga handlingar enligt den ordning som gäller i någon annan evangelisk-luthersk kyrka inom Lutherska världsförbundet eller i en kyrka eller ett samfund som Svenska kyrkan genom beslut av Kyrkomötet ingått en överenskommelse om särskild ekumenisk samverkan med. Gudstjänsten eller den kyrkliga handlingen får inte vara av sådan karaktär att den står i strid med Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Leder en präst gudstjänster i andra samfund än de som omfattas av bestämmelsen i 17 kap 17 § kyrkoordningen bryter prästen enligt domkapitlets uppfattning mot det avlagda vigningslöftet att troget efterleva kyrkans lag och ordning.

Kyrkomötet har beslutat om flera ekumeniska överenskommelser som innefattar förkunnelse- och sakramentsgemenskap och ett ömsesidigt ämbetserkännande. Sådan ekumenisk överenskommelse har dock inte ingåtts med Missionsprovinsen.

Domkapitlet har i februari 2012 skriftligt informerat samtliga präster i Göteborgs stift om innehållet i 17 kap 17 § kyrkoordningen och uppfattningen den präst som leder gudstjänster i andra samfund än de som omfattas av nämnda bestämmelse bryter mot avlagt vigningslöfte att troget efterleva kyrkans lag och ordning.

Mariakyrkan och Stigens kyrka är en del av Missionsprovinsen. Enligt uppgifter på Mariakyrkans i Uddevalla och Stigens kyrka hemsidor har Du varit ansvarig för gudstjänster där den 20 juni 2014. I förfrågan som domkapitlet skickade till Dig i februari 2015 har dock angetts den 21 juni. Det skulle rätteligen ha varit den 20 juni 2014. I Ditt svar på förfrågan har Du bekräftat till domkapitlet att Du har lett gudstjänster i dess helhet den 21 juni 2014 i Mariakyrkan i Uddevalla och i Stigens kyrka. Domkapitlet utgår därför från att Du lett gudstjänsterna den 20 juni 2014 i dess helhet i Mariakyrkan och Stigens kyrka.

2

Domkapitlet har i beslut 2009-05-14, § 164, beslutat att uttala kritik mot Dig för ett i beslutet närmare preciserat åtagande i Missionsprovinsen. Domkapitlet menade att de konsultativa insatser som Du då hade lämnat Missionsprovinsen var att anse som tillåten rådgivning men att Du borde ha rådgjort med biskopen före Ditt engagemang och därmed avstått från uppdraget i Missionsprovinsen.

I skrivelse till domkapitlet har Daniel Spijk, Borås, uppgett att Du har deltagit i ett beslut i Missionsprovinsen avseende en i Missionsprovinsen verksam präst och dennes agerande i förhållande till sin tjänst och tystnadsplikten samt att Du av Missionsprovinsen fått i uppdrag att sköta kontakterna med honom. Av bilaga till skrivelsen framgår att Du i september 2013 bekräftat uppgiften att Du är konsistoriets i Missionsprovinsen kontaktperson i ärendet.

Enligt domkapitlets uppfattning hade Du, efter det att Du fått del av domkapitlets beslut 2009-05-14, kunnat avsluta Ditt åtagande för Missionsprovinsen. Du har emellertid fortsatt ett engagemang i Missionsprovinsen i strid med vad domkapitlet uttryckt i sitt beslut. Enligt domkapitlets bedömning kan det ifrågasättas om Du inte härigenom har brutit mot det prästvigningslöfte som innebär att en präst troget ska efterleva kyrkans lag och ordning.

Med anledning av ovanstående uppgifter har domkapitlet för avsikt att pröva Din behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst enligt 31 kap 12 § kyrkoordningen.

Du anmodas i enlighet med 31 kap 12 § och 57 kap 1 och 4 §§ kyrkoordningen att inom två veckor från delgivningen av denna skrivelse inkomma med skriftligt yttrande över det som ovan anförs.

Du har möjlighet att närvara vid det sammanträde när domkapitlet avgör ärendet och därvid få lägga fram Din sak, kalla vittnen samt biträdas, exempelvis av jurist, vän eller facklig företrädare. Önskar Du samtalsstöd kan det ges genom stiftets Själavårdscentrum och S:t Lukas. Vänd Dig till stiftsprosten Ulf Sjögren som kan besluta om sådant stöd.

På domkapitlets vägnar
Margareta Wicander
031-771 29 63 margareta.wicander@svenskakyrkan.se

Till Domkapitlet i Göteborgs stift

Svar på "Fråga om behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst: nu begäran om yttrande", ärendebeteckning 42/15/73, 182.

1. Domkapitlet skriver:

"Enligt uppgifter på Mariakyrkans i Uddevalla och Stigens kyrka hemsidor har Du varit ansvarig för gudstjänster där den 20 juni 2014 ..... Domkapitlet utgår ... från att Du lett-. gudstjänsterna den 20 juni 2014 i dess helhet i Mariakyrkan och Stigens kyrka."

Denna uppgift om datum för dessa gudstjänster är felaktig. I min almanacka finner jag, att den 20 juni 2014 var midsommarafton. Den dagen ledde jag ingen gudstjänst. Den 21 juni 2014 var Midsommardagen. Då ledde jag gudstjänst med altartjänst och predikan i Uddevalla Maria kyrka kl 10 och i Stigens kyrka kl 12. Gudstjänsten hölls enligt Svenska kyrkans ordning, Kyrkohandbok 1986.

- Jag angav rätt datum i min skrivelse till domkapitlet 2015-02-19.

Jag bestrider domkapitlets uppfattning i påståendet:

"Leder en präst gudstjänster i andra samfund än de som omfattas av bestämmelsen i 17 kap 17 § kyrkoordningen bryter prästen enligt domkapitlets uppfattning mot det avlagda vigningslöftet att troget efterleva kyrkans lag och ordning."

Domkapitlet har inte lyckats övertyga om att denna "uppfattning" är riktig. Och domkapitlet har inte kunnat visa rättslig och saklig grund för att använda prästvigningslöftena till att driva fram en önskad policy som saknar rättsligt stöd och bevis!

Karl-Erik Tysk påtalar i SPT nr 6/2015 sid 168 ff det godtyckliga användandet av "prästlöftena" särskilt om att "följa kyrkans lag och ordning":

"Det kan rimligen inte vara så att man lovar något som senare får en precisering som man inte haft en aning om när löftet gavs".
Slutsatsen dras "att de kyrkliga domstolarna bör avskaffas".

Jag hänvisar till mitt "Svar på "Förfrågan" 2015-02-04, ärendebeteckning 42/15/73" daterat 2015-02-19, där jag utförligt går igenom vad som bör beaktas när detta ärende behandlas. Jag utgår från att detta yttrande studeras ingående, och inte behöver upprepas här.

2. Domkapitlet hänvisar till beslut 2009-05-14, § 164 "att uttala kritik ... för ett ... närmare preciserat åtagande i Missionsprovinsen. Domkapitlet menade" att mina konsultativa insatser "var att anse som tillåten rådgivning" men att jag "borde ha rådgjort med biskopen ... och därefter avstått från uppdraget i Missionsprovinsen". För detta beslöt domkapitlet "uttala kritik".

Enligt 31 kap 12 § kyrkoordningen ingår inte "att uttala kritik" i handläggning av ärenden om prövning av obehörighet. - Helt uppenbart är att domkapitlet inte har någon rätt att kränka grundlagsskyddade rättigheter, t ex föreningsfrihet. Även domkapitlet har skyldighet att följa samhällets lagstiftning!

För min del fann jag en tankeoreda i domkapitlets beslut 2009-05-14, § 164:

Först fastslås att konsultationen var att anse som tillåten rådgivning kyrkor emellan. Sedan talas om avsaknad av avtal mellan Svenska kyrkan och Missions-provinsen, och därefter att jag borde ha rådfrågat biskopen och därefter avstått. - Men om jag hade rådfrågat biskopen, så borde biskopen ha svarat, just som domkapitlet gör, "att denna konsultation är att anse som tillåten rådgivning kyrkor emellan" - och då finns ingen anledning att avstå!

I "Yttrande med anledning av anmälan, ärendebeteckning 42/15/182" till domkapitlet, daterat 2015-04-09, redogör jag ingående för varför det var viktigt att behålla den aktuella kontakten, se särskilt sid 2 översta stycket. Jag tror att domkapitlet vid förnyad noggrann läsning av detta "Yttrande" inser det orimliga i att driva detta ärende vidare. Jag hänvisar till "Yttrande med anledning av anmälan, ärendebeteckning 42/15/182" daterat 2014-04-09 och utgår från att också detta yttrande studeras ingående och inte behöver upprepas här.

Mitt yttrande -2015-02-19, ärendebeteckning 42/15/73 har väckt instämmande och uppskattning hos många. Det är många som önskar ett slut på detta "angiveri" med drag av "inkvisition". När hörde vi sist någon uttalad önskan från domkapitlet om mera regelbundna gudstjänster i stiftets kyrkor och en förstärkning av den bibliska och själavårdande tonen i förkunnelsen?!

Prästlöftenas grundton om att göra allt arbete "med den stora räkenskapsdagen för ögonen" borde ange inriktningen i allt kyrkligt arbete.

2015-09-30

Med vänlig hälsning

Ragnar Block
Lunnaliden 1
519 30 HORRED
0320-87187 även fax